

»Alla ska komma in på lärarutbildningen – men alla ska inte komma ut«

Lärarutbildningarna måste få extra-pengar när statsbidraget till högskolorna görs om, anser högskoleverkets chef Anders Flodström.

Kvaliteten ska styra hur stort bidraget blir. Det kan få stora konsekvenser för lärarutbildningarna.

Högskolor med bra utbildningar ska få mer pengar än de vars utbildningar inte håller hög kvalitet, föreslog en utredning i höstas.

För lärarutbildningarna behövs ett undantag, tror Anders Flodström. Annars kommer de att förlora för mycket pengar. Lärarutbildningarna har fått mycket kritik för bristande kvalitet. Utbildningen är stor – 25 procent av alla studenter läser till lärare – och många högskolor är beroende av den, inte minst ekonomiskt.

– Om en stor utbildning kommer ut kollektivt dåligt i utvärderingarna kan man inte tillämpa modellen rakt av.

Därför föreslår Anders Flodström en särskild fond där staten under tre till fem år sätter in extrapengar som ska gå till att utveckla lärarutbildningarna.

Lärarutbildningarna är de enda som tror behöver ett sådant stödbidrag.

Högskoleverket vill att mellan tio och femton procent av hela bidraget till en utbildning ska ha en direkt koppling till hur bra eller dålig den är.

Det är ett djärvt förslag, medger han.

– Internationellt sett brukar de flesta länder som gör så här fördela tre, fyra eller fem procent. Det är mer på marginalen.

På sikt kan det leda till att lärosätena satsar krafterna på de utbildningar de är bäst på, väljer bort dem som får lägst betyg, och lägger extrakrut på dem de är medelbra på.

Senare i vår presenterar högskoleverket en ny granskning av lärarutbildningarna, en uppföljning av utvärderingen som gjordes för tre år sedan. Resultaten börjar ta form, men är inte färdiga än. Klart är att rapporten blir en av de viktigaste saker som händer på högskoleverket i år, konstaterar Anders Flodström.

– Jag tror vi kommer se att det skett en hel del positivt, men att en

hel del problem kvarstår. Vi kommer nog att måla en något ljusare bild denna gång.

Han utesluter inte att något lärosäte riskerar att förlora examensrätten. I så fall får de en varning till att börja med.

Tuffare tentor

Lärarutbildningarna fyller ofta sina platser men antagningspoängen kan vara låga. Platserna bör bli färre, anser till exempel LR Stud. Anders Flodström ser inga skäl att minska antalet platser. Men tentor-

na och proven måste bli hårdare.

Alla ska komma in – men alla ska inte komma ut, resonerar han.

– Det är viktigt att lärarutbildningarna har bra kvalitetskriterier. Om studenter kommer in med dåliga förutsättningar och inte jobbar ordentligt ska de inte komma igenom, säger han.

Särskilda inträdesprov för lärarutbildningen tror inte Anders Flodström på. Högskoleverket har tagit fram särskilda prov för vårdutbildningar, och teknikprov är på gång. Vårdproven blir ett alternativ till att lotta bland studen-

FAKTA | Nytt sätt fördela pengar

Resursutredningen föreslog att hälften av bidraget ska vara en fast summa pengar. Den andra halvan ska bestå av olika tilläggsbidrag som högskolorna kan få bland annat beroende på hur dyr undervisningen är. Det ska också finnas ett bidrag för forskningsanknytning. Var fjärde år utvärderas om högskolan lever upp till kraven för att få alla olika delbidrag.

Högskoleverket anser att varje utbildning bör utvärderas separat, i stället för hela högskolan i klump. Någon eller några utbildningar med dålig kvalitet ska inte få dra ned bidraget för hela lärosätet, tycker Anders Flodström. Ett sådant system skulle också göra det tydligare för studenterna vilka utbildningar som är bra på vilka lärosäten.

Lärarnas Inköpscentral

GLOBAL
CROMOVA 18 Stainless Steel

Knivset - Global G-8211

Knivset bestående av:

G-2 lockkniv 20 cm
G-8 Brödkniv 22 cm tandad
G-11 Allkniv 15 cm flexibel

Art.nr: 84 943881 921891

Medl. pris
1960:-

Chippri: 2385:-

Grönsakkniv - Global G-5

18 cm

Art.nr: 84 943881 808488

Medl. pris
788:-

Chippri: 832:-

Filekniv - Global G-21

18 cm

Art.nr: 84 943881 821485

Medl. pris
750:-

Chippri: 815:-

Kan beställas på Lc NetShop - www.lc.se eller via telefon vardagar 08.00-16.00 - 040 360 760

ter med lika höga betyg, och teknikproven är tänkta att bidra till ökad mångfald. Lärarutbildningarna har inte något av de behoven, anser Anders Flodström.

Kanske blir det lärarutbildningar i färre städer i framtiden. Anders Flodström utesluter inte det. Grundutbildning och forskning kopplas närmare varandra. Enligt utredningen om resursfördelning ska lärosätena få pengar för att bedriva forskning inom smalare områden än i dag, så kallade profilmråden. När högskolorna bygger upp sin utbildning och forskning kanske en del väljer bort läroområdet till förmån för annat.

Vissa står utanför

– När det satsas mer på forskning kommer en del lärosäten inte hänga med, andra kommer att se det som en möjlighet, säger han.

Men det är ingen centralisering Anders Flodström ser framför sig. Lärarutbildningarna spelar en stor roll för regionen, för att det ska finnas lärare överallt.

– Alla regioner behöver lärare, ekonomer och ingenjörer. Vi kan inte utbilda alla från Stockholm, Göteborg och Malmö.

I dagsläget är det medicinare, beteendevetare och pedagoger som står för den »nya och spännande« forskning på lärarområdet, tycker Anders Flodström. Inte lärarutbildarna, och det oroar honom.

Samtidigt är lärarutbildningen i ett spännande skifte, anser han. Andra utbildningar som läkar- och ingenjörutbildningarna, har blivit mer attraktiva och fått högre status när de kopplats närmare till forskningen. Nu står lärarutbildningen på tur.

– I hundra år kunde man undervisa samma kunskap, den mesta utveckling som skedde var inom beteendevetenskapen. Nu har du allt – beteendevetenskap, psykologi, neurologi och it. Det innebär stora möjligheter, säger Anders Flodström.

Nationell satsning på forskning

Intresset för forskning om lärande växer. På resa till landets alla lärosäten har Anders Flodström träffat sju eller åtta som vill att det ska bli en nationell satsning på forskning just inom lärarutbildningen. De vill att några högskolor och universitet får ansvar för att bygga upp den.

Särskilda inträdesprov för lärarutbildningen tror inte Anders Flodström på. Högskoleverket har tagit fram särskilda prov för vårdutbildningar, och teknikprov är på gång. FOTO MELKER DAHLSTRAND

Och när lärosätena har berättat vilka profilmråden de vill satsa på, var lärandeforskning det näst mest populära – efter hållbar utveckling och miljö, men före naturvetenskap, internationalisering och demokratiutveckling.

– Förutsättningen är att det blir mer resurser. Det finns entusiaster som gärna vill utveckla forskningen inom lärarutbildningen. Det kommer att ta ett tag eftersom många inte är forskningsvana. Men det är rätt tid att börja.

Anders Flodström uppmanar dem som är intresserade att gå samman mot politikerna.

– Jag tror att vi alla ska vara tydliga mot politikerna att det inte räcker med mer kontroll för att få en bättre skola, det är också en kvalitet, resurs- och forskningsfråga.

Så mycket pengar lär det dock inte bli. Forskningsminister Lars Leijonborg har lovat en procent mer pengar i forskningspropositionen som kommer senare i år. Forskarna räknade det till 13 nya miljarder, regeringen fick det till fem.

/ERIKA WERMELING

NU ÄNNU PROFFSIGARE!

Engelska för gymnasieskolans yrkesprogram

Författare: Christer Axelius

Professional är ett nytt läroämne för gymnasieskolans yrkesprogram. Grundboken, **The Book**, består av nio tematiskt indelade kapitel. I varje kapitel möter eleverna två texter samt ett stort antal nyttiga övningar, med fokus på grundläggande grammatik och ett vettigt, arbetsnära ordförråd. **The Book** passar för elever som tycker det är jobbigt med långa, svåra texter och svåra övningar.

Professional – The Book är redan en succé! För att ytterligare förstärka **Professional** skapar vi nu en storare infästning av de olika yrkesprogrammen i form av kompletterande häften. Föret ut på plan är **Knock on Wood** för Byggsprogrammet (den är redan på väg till din skola!) och **Lighting up** för Elprogrammet.

GET PROFESSIONAL!

BONNIER
UTBILDNING

Order/Information: Tel 06-336 66 88, fax 06-336 66 10, www.bonnierutbildning.se